

dinem; pendet ergo ex arbitrio iudicis definire, quando aliquis propter illam dignus est privari privilegio Ecclesiastico; non est ergo hoc committendum vulgi opinioni, imo nec iudicio secularis iudicis, sed Ecclesiastici; ergo donec per sententiam ejus privetur clericus tali privilegio, non potest ab aliis privari; ergo incurrit in canonem *Si quis suadente*, si illum percussant. Nec sufficit sententia declaratoria incorrigibilitatis (ut sic dicam), quia nullum est jus, quod imponat hanc poenam ipso facto, etiam post declarationem illam; requiritur ergo sententia condemnatoria.

8. *Depositus non privatur privilegio fori, secus degradatus.* — Atque idem dicendum est de privatione privilegii fori; nam ante degradationem actualem non potest iudex secularis procedere contra hujusmodi clericum etiam depositum. Quod adeo verum censeo, ut, licet depositio verbalis facta sit in ordine ad actualem, donec ipsa actualis executioni mandetur, et proferatur ultima verborum forma supra citata, non possit secularis iudex talem personam apprehendere, aut iudicare, quia nondum privatus est privilegio clericali, ut ex dicto cap. 2 colligitur, adjunctis aliis, ex quibus constat, depositum verbaliter tantum adhuc esse de Ecclesiastico foro, et a seculari exemptum. Et ideo Ecclesia nunquam consuevit tradere clericum reum brachio seculari usque ad actualem degradationem ejus; neque secundum jus ordinarium existimo aliter fieri posse, quamvis ob necessitatem urgentem possit aliquando aliter fieri, praesertim interveniente Summi Pontificis auctoritate. At vero post degradationem actualem, cum degradatus privilegio clericali privetur, statim efficitur fori saecularis, veluti necessaria consecutione, quia non debet relinqui nullius fori, et sui juris, et quia per privilegium clericale exemptus fuit a seculari foro, ideo, ablato privilegio, statim revertitur ad antiquum forum. Atque ita et iudex secularis potest statim de causa illius cognoscere, et Ecclesia consuevit clericos criminosos, ac rebelles jam degradatos tradere secularibus iudicibus. In quo debet observare Ecclesiasticus Praelatus, ut cum (finita degradatione) seculari iudici pronuntiavit, ut in suum forum recipiat degradatum, *efficaciter pro eo intercedat, ut citra mortis periculum sententiam circa eum moderetur.* Haec enim fere verba sunt Innocentii III, in cap. Novimus, de Verbor. significat., ex quo textu multa ex dictis sumantur.

9. *Descriptiones depositionis verbalis et degradationis.* — Atque ex his tandem colligere licet, descriptiones degradationis, et depositionis ad illam ordinatae; nam de altera, quae suspensio perpetua est, jam satis constat ex dictis de suspensione. Depositio ergo verbalis est privatio perpetua clericalis muneris per canonicam sententiam cum debita solemnitate prolata. Degradatio autem est perpetua privatio clericalis muneris, et privilegii, effecta post similem sententiam, adjuncta reali actione, et caeremonia per canones instituta. In quibus descriptionibus non ponimus censuram loco generis, ut multi faciunt, quia non putamus has esse censuras, cum non sint medicinales poenae, sed vindictivae tantum. Posset tamen loco generis poni nomen poenae; satis tamen ex se notum est, privationem illam esse poenalem, seu in poenam impositam. Deinde satis etiam ex dictis declaratae relinquuntur omnes causae, et effectus degradationis; nam quoad causam efficientem habet eandem, quam depositio. Solumque oportet advertere, quod Concilium Tridentinum declaravit, depositionem verbalem posse fieri ab Episcopo per se vel per vicarium suum; realem vero solum per seipsum. In causa vero subjectiva convenit haec degradatio cum depositione et suspensione, ut dictum est. De materia vero circa quam, seu fine, propter quem privatio haec fit, et de forma et modo ferendi illam, satis etiam est dictum. Quod vero spectat ad effectus, iidem sunt effectus degradationis, qui depositionis, addita privatione clericalis privilegii, cum majori quadam infamia, ac dedecore, ex qua privatione tanquam ex causa per accidens removente prohibens, sequi solet seculare iudicium circa talem personam, et poenam, quae per illud imponuntur; illi tamen non possunt dici effectus degradationis, nisi valde remote, et per accidens.

10. *De ablatione seu remissione poenae degradationis.* — De hujus autem poenae solutione, et remissione, aut de causis, per quas fieri possit, nihil dicere oportet, quia per se repugnat institutioni, et quasi naturae talis poenae, cum perpetua sit. Ideoque jure ordinario a nemine tolli potest; Summus vero Pontifex per potestatem absolutam poterit illam auferre; raro tamen, vel nunquam id facit. Imo juxta praesentem Ecclesiae consuetudinem non datur huic remissioni locus; nullus enim degradatur, nisi brachio seculari statim tradatur, a quo poena mortis mulcta-

SECTIO I.

Quibus modis, seu propter quas causas clericus suspensus maneat in ordinatione sua.

1. *Principium generale.* — Supponendum est in hac materia, verum habere principium illud in irregularitate tritum, suspensionem nunquam incurri ipso facto, nisi in casibus a jure expressis. Cujus ratio est evidens, quia haec poena non incurritur ipso facto ex natura rei tantum, ut per se notum est; neque ex vi sententiae ab homine latae, ut nunc supponimus; ergo debet esse virtute alicujus juris positivi; ergo oportet, ut in ipso jure satis sit expressa talis poena; alioqui si res sit dubia, erit in mitiorem partem interpretanda, juxta communem regulam legis poenalis.

Prima suspensio in Ordinum susceptione contracta.

2. Hoc supposito varii casus recenseri solent, in quibus clericus suspensus manet, eo quod non recte Ordines suscipiat. Primus est de illo, qui Ordines suscipit ab eo Episcopo, qui non potest licite illos dare, eo quod jam Episcopatum renunciavit. Quae colligitur ex cap. 4 de Ordinatis ab Episcopo qui renunciavit Episcopatum; ubi non simpliciter, sed cum variis distinctionibus et limitationibus loquitur Pontifex. Primo ergo distinguit de Episcopo, qui renunciavit loco tantum, vel qui renunciavit etiam dignitati. Dicitur autem renunciare loco, qui Episcopatum dimittit, quod est officium, seu potestatem jurisdictionis omittit; dignitati autem renunciare dicitur, qui quantum est in se, etiam potestatem Ordinis Episcopalis dimittit, vel potius ejus usu se privat; supponitque Pontifex posse Episcopum etiam hoc modo renunciare Episcopatum, et post factam renunciationem, et acceptatam ejusdem Pontificis Summi auctoritate (hoc enim necessarium est), non posse Episcopum licite proprios actus Episcopalis Ordinis exercere; hanc enim vim habet acceptata renunctio. Dixi autem non posse licite, quia valide potest; nam character est indelebilis, in quo consistit potestas Ordinis, quae ad valorem actus sufficit, qui ex jurisdictione non pendet; quanquam ut recte fiat, debeat secundum jus fieri.

3. *An ordinatus ab Episcopo, qui tantum loco renunciavit, sine proprii licentia, sit sus-*

tur. Olim vero frequenter videtur fuisse usus hujus degradationis; et ideo aliquando dabatur locus restitutioni, quando scilicet postea constabat, degradationem fuisse injuste factam; et tunc restitutio ad pristinum Ordinem futura erat non tantum verbalis, sed etiam realis, per exteriorem traditionem rerum, seu instrumentorum et vestium, quae in unoquoque Ordine tradi solent. Ita enim statuitur in Concil. Tolet. IV, c. 27, et refertur in c. Episcopus, 41, q. 3. Nunc autem, ut dixi, hoc locum non habet, quia post degradationem statim sequitur mors. Tamen si contingeret post degradationem constare de falso testimonio, sicut esset mors suspendenda, ita post declarationem nullitatis prioris sententiae pristinus gradus esset restituendus, dictaque forma servanda esset. Idemque esset, si Pontifex de absoluta potestate alicui jam degradato poenam mortis remitteret, eumque vellet ad pristinum statum restituere propter magnam fidei, aut contritionis ostensionem, verbi gratia, et spem alicujus magni fructus; quamvis etiam posset tunc Pontifex si vellet, in praedicta forma restitutionis dispensare, cum non sit de substantia Ordinis, ut per se constat.

DISPUTATIO XXXI.

DE SUSPENSIONIBUS IN PARTICULARI, QUAE IPSO JURE LAEAE SUNT.

Hactenus explicuimus generalem doctrinam de suspensione; superest, ut sicut de excommunicatione fecimus, ita hic suspensiones omnes, quae ipso jure latae sunt, explicemus. De suspensionibus autem, quae ab homine feruntur, nihil dicendum occurrit, quia nihil addunt speciale, quod certum sit, et sub scientiam cadat, praeter ea, quae omnibus suspensionibus generalia sunt. Neque etiam in eis, prout sunt in usu, aliquid occurrit, quod speciali declaratione indigeat. Circa suspensiones autem a jure latas advertendum est, quasdam esse communes omnibus clericis, ut sic; alias vero quorundam clericorum proprias, ut Episcoporum, vel sacerdotum secularium, vel regularium. Rursus quae communes sunt omnibus, quaedam in ipsa ordinatione contrahuntur, aliae post ordinationem. De quibus sigillatim dicendum est.

pensus. — De priori ergo membro hujus distinctionis ait Pontifex, ordinatum ab Episcopo, qui tantum loco renunciavit, nullam suspensionem incurrere, quia talis Episcopus rogatus ab alio recte potest Ordines conferre, et ideo alter licite recipit Ordines, et usum eorum. Non declarat autem ibi Pontifex, quid dicendum sit, si talis Episcopus Ordines conferat non rogatus ab alio, sed usurpando jurisdictionem, cui renunciavit. Et ideo multi intelligunt ibi tacite, seu a contrario sensu dici, ordinatum in eo casu manere suspensum, quia illam conditionem videtur Pontifex ponere, ut necessariam ad non incurrendam illam suspensionem. Sed certe si talis suspensio tunc incurratur, non est ex hoc speciali capite, sed quatenus redundat in aliud generalius, scilicet, de ordinato ab Episcopo non suo, de quo infra dicemus. Et ideo fortasse melius dicitur, casum illum merito ibi omissum esse, quia non spectat specialiter ad Episcopum, qui renunciavit Episcopatu, sed communis est omnibus Episcopis usurpantibus jurisdictionem in ministerio ordinandi alios, de quibus postea dicemus, et de ordinatis ab eis, an habeant suspensionem ipso jure impositam.

4. *Episcopus, qui renunciavit loco, et dignitati, potest conferre minores Ordines.* — *Quid de ordinato ab Abbate, qui renunciavit.* — In altero membro subdistinguit Pontifex; nam vel Ordines collati sunt minores, vel sacri; item vel suscipiuntur ignoranter, vel scienter a tali Episcopo. Est ergo secunda assertio Pontificis, si quis suscipiat Ordines minores a tali Episcopo, nullam suspensionem incurrat. Et reddit rationem, quia Ordines minores etiam a non Episcopo conferri solent; et ideo ex eo, quod aliquis renunciavit Episcopatu, non statim censetur renunciasset huic actui conferendi minores Ordines. Est autem circa litteram hujus textus advertendum, in eo fieri mentionem minorum Ordinum sub hac voce, *usque ad subdiaconatum*; et ideo videtur ex vi illius textus dubium relinqui, an sub hoc membro subdiaconus comprehendatur. Certum tamen est, particulam *usque*, exclusive sumendam esse, ut ibi Glossa, Panormitanus et alii notant, quia subdiaconatus sacer Ordo est, de quo alibi. Sed ratio difficultatem nonnullam habet, nam licet Episcopus, ut Abbas, possit interdum conferre hos Ordines ex privilegio speciali, et concessione Summi Pontificis; tamen ille, qui solam habet dignitatem Episcopalem, ex illius

tantum nomine, et titulo potest hujusmodi Ordines conferre; ergo qui renunciavit dignitati Episcopali, jam non potest minores Ordines conferre. Probatur consequentia, quia dignitas Episcopalis unica est, et quasi indivisibilis; renunciatio etiam, quæ de illa fit, absoluta est, et totalis; ergo ex vi illius jam nihil poterit talis Episcopus operari; remoto autem hoc titulo, in eo non manet alius, ut possit tanquam non Episcopus Ordines minores conferre: ergo. Respondetur, hæc pendere ex jure positivo, quia Summus Pontifex declarat, quomodo hujusmodi renunciationem acceptet et intelligat; declarat autem solum fieri, et acceptari quoad illos actus ita proprios dignitatis Episcopalis, ut per simplicem sacerdotem nullo modo exerceri possint. Et videtur Summus Pontifex voluisse statuere, ut Episcopi nunquam ita renuncient Episcopatu, quin eis liceant ea, quæ per inferiores dignitates, Abbates, vel similes exerceri possint, quia hoc videtur spectare ad decentiam Ordinis Episcopalis, qui semper inest personæ, quantumvis ipsa dignitati renunciet. Existimo autem hoc ita esse verum stando in jure communi, ut tamen si expresse Episcopus renunciet dignitati etiam quoad actum conferendi minores Ordines, et Summus Pontifex facultatem concedat ad renunciationem ita faciendam, et eodem modo illam acceptet, tunc non liceat ei illos Ordines conferre, quia tunc ex speciali modo, et concessione Pontificis, non minus renunciatur dignitas Episcopalis quoad minores, quam quoad majores Ordines. Sicut si Abbas hanc facultatem habens conferendi Ordines minores, renunciasset suæ dignitati, et privilegio, jam non posset tales Ordines licite conferre. Hinc vero statim pullulat quæstio, an recipiens minores Ordines ab hujusmodi Abbate, qui suæ dignitati renunciavit, maneat suspensus, ad quam, si paritatem rationis attendamus, affirmative respondendum videtur. Tamen quia nunquam probo hunc modum extendendi legem pœnalem, et quia de hac renunciatione quoad hos Ordines nihil in jure invenio, non censeo suspensionem hanc ad casum illum esse extendendam.

5. *Episcopus, qui loco, et dignitati renunciavit, non potest licite non rogatus minores Ordines conferre.* — Denique circa hanc partem adverto, Summum Pontificem non addidisse in illa eam limitationem, quam posuit in primo membro, scilicet, si talis Episcopus rogatus ab alio minores Ordines conferat; non

quidem, quia illa non sit æque necessaria in hoc secundo membro sicut in primo, ut talis ordinatio licite fiat, quandoquidem jurisdictionis, vel licentia proprii Episcopi necessaria est ad quoslibet Ordines, etiam minores, conferendos, vel recipiendos; constat autem eum, qui renunciavit Episcopatu quoad dignitatem, a fortiori renunciasset quoad locum, ideoque jurisdictionem non retinere; indiget ergo facultate proprii Episcopi, ut ordinatio licite fiat. Sed omisit Pontifex illam declarationem propter rationem supra tactam, scilicet, quia ad illum titulum non spectabat; nam si ex ullo alio capite ordinatio peccaminose fiat, et inde contrahatur aliqua censura, illa non provenit ex eo, quod ordinans renunciaverat Episcopatu etiam quoad dignitatem, de qua re ibi agebatur; sed quia sine debita jurisdictione actum Pontificalem exercuit.

6. *Suscipiens sacros Ordines ab Episcopo, qui loco, et dignitati renunciavit, quam pœnam incurrat.* — Tertio loco addit Summus Pontifex, eum, qui suscipit Ordinem sacrum ab Episcopo, qui renunciavit Episcopatu, quoad dignitatem, non habiturum executionem officii; et indicat hoc ita esse, sive scienter, sive ignoranter Ordines susceperit, tamen diverso modo; nam si scienter, absolute dicitur carere executione Ordinis tanquam indignus, ita ut solus Pontifex Summus possit cum illo dispensare, ut sequentia indicant; nam de altero membro subjungitur: *Si ignoranter id factum sit, poterit, nisi crassa, et supina fuerit ignorantia, discretus Pontifex dispensare*, id est, ordinarius Episcopus; nam Summus Pontifex in quolibet casu potest dispensare. Circa quem textum oportet in primis exponere, qualis sit hæc pœna in illo imposita, scilicet, an irregularitas sit, vel suspensio; quod utile erit fere ad omnia alia, quæ de suspensionibus juris dicemus. Solum autem potest esse dubium inter illa duo, quia executio officii non tollitur nisi per alteram ex his pœnis, quando non intercedit excommunicatio, et ita tollitur ipso jure, ut dispensabilis sit, ut depositionem, et degradationem excludamus. Videtur ergo potius ibi ferri irregularitas, quam suspensio; primo propter illa verba: *Quia indignum se fecit, executionem officii non habebit*, quæ videntur significare omnimodam privationem, quæ proprie fit per irregularitatem, non per suspensionem; unde suspensus non videtur carere executione officii, sed solum detineri, ne

illam exerceat, quamvis illam habeat. Unde in cap. Inquisitionis, de Accusat., per illa verba irregularitas homicidii significatur. Secundo, ibi Pontifex utitur nomine dispensationis, quæ proprie cadit in irregularitatem, in suspensionem autem minime; nam a suspensione datur absolutio, non dispensatio. Accedit, quod ibi Pontifex dat potestatem Episcopo dispensandi in illa pœna, quando Ordo non fuit scienter receptus a tali Episcopo; quod erat necessarium in irregularitate, non autem de suspensione, quia hæc, hoc ipso, quod non reservatur, concessa est Episcopo, juxta cap. Nuper, de Sententia excommunicationis.

7. *Dubii resolutio.* — Nihilominus censeo, pœnam in illo textu latam esse propriam suspensionem, et non irregularitatem. Ita sentiunt Glossa ibi, Panormitanus, et alii. Et suadet primo, quia illa verba, *Executionem officii non habebit*, propriissime conveniunt suspensioni; nam revera suspensus pro eo tempore, quo suspensus est, non habet officii executionem; nihil est enim aliud non habere executionem, quam esse prohibitum, seu impeditum a tali executione. Unde in dicto cap. Inquisitionis, per verba similia significatur suspensio, quæ incurratur ob Ordinem susceptum ab excommunicato Episcopo, ut infra dicitur. Quapropter licet sub eadem voce includatur ibi irregularitas homicidii, quatenus irregularitas, et suspensio hunc effectum communem habent, tamen propriissime videtur convenire suspensioni, quæ per se respicit usum Ordinis jam suscepti; irregularitas enim per se primo impedit susceptionem Ordinis, executionem autem Ordinis suscepti solum consequenter, ut infra suo loco dicitur. Ergo in præsentis textu merito sub ea voce suspensionem intelligimus. Confirmatur, quia hæc est mitior pœna, et lex pœnalis mitiori modo interpretanda est, si aliud non cogat. Maxime, quia irregularitas videtur esse pœna valde improporcionata propter factum, quod non videtur esse adeo grave. Unde propter similia non solet in jure imponi major pœna, quam suspensio, ut videbimus. Accedit, quod sic ordinatus non manet impeditus ab executione omnium Ordinum, quos habet, sed ab illo, vel illis, quos a tali Episcopo suscepit; ita enim omnes intelligunt illam particulam, *executionem officii*, respective, seu juxta subjectam materiam, scilicet, ab officio suscepto per ordinationem a tali Episcopo, quia in eo punitur, in quo deliquit; et solum cen-

setur, illam executionem non habere, quam alius dare non potuit, juxta generalia principia in superioribus posita, et ex sequentibus magis constabit. At vero irregularitas privat executione omnium Ordinum simpliciter; non est ergo sermo ibi de irregularitate. Et hæ rationes applicandæ sunt fere ad omnes suspensiones sequentes; nam eadem est de illis controversia, et auctores varie loquuntur, sed nobis videntur sub hac specie collocandæ.

8. *Suspensionem perpetuam per dispensationem tolli.* — Neque etiam obstat verbum dispensandi; nam licet suspensio, quæ est censura, per absolutionem tollatur, suspensio autem, quæ est tantum pœna, vel impedimentum, per dispensationem tollitur, et hoc habet commune cum irregularitate, ut supra tactum est, et dicitur sæpe in sequentibus. Et patet ex cap. 2 ejusdem tituli, de Ordinatis, etc., et ex Concilio Trident., sess. 24, cap. 6 de Reformat. Dices: licet suspensio perpetua, vel ad certum tempus, intra illud per dispensationem tollatur, tamen illa, quæ indefinite fertur, imitatur eam, quæ est propter contumaciam, et ita per absolutionem tollitur; talis autem videtur suspensio ibi allata, quia simpliciter dicitur: *Executionem officii non habebit.* Respondeo, jam supra dictum esse, hanc formam esse dubiam, et ex circumstantiis illius textus colligi esse perpetuam, tum ex illo verbo, *quia indignum se fecit*; tum quia in particulari casu conceditur dispensatio Episcopo. Addo etiam (quod notandum est pro omnibus supra dictis) duplicem esse suspensionem: unam, quæ tollit usum jam aliquando habitum, et de hac loquuti hactenus sumus, et procedit objectio; aliam, quæ impedit a principio, ne recipiatur, et hæc natura sua est perpetua, et reservata Pontifici jure ordinario, et simillima irregularitati, et talis est suspensio illius textus. Quæ omnia ex dictis patebunt.

9. *De qua ignorantia loquatur dictum cap. 1 de Ordin. ab Episc. qui renunc. Episc.* — Juxta hæc enim expediendum est aliud dubium, quod oritur circa concessionem, quæ ibi fit in casu ignorantie, de qua intelligenda sit, vincibilis, vel invincibilis. Nam si de vincibili, obstant illa verba: *Nisi crassa, et supina fuerit ignorantia.* Si autem dicamus, sermonem esse etiam de ignorantia inculpabili, obstat textus in cap. penult. de Clerico excomm. ministr., a paritate rationis;

obstat item textus in cap. Ut animarum, de Constitut., in 6, ubi dicitur, ignorantes non ligari, nisi eorum ignorantia crassa fuerit, vel supina. Obstat denique, quod supra dictum est, suspensionem non incurri nisi propter culpam; ignorantia autem invincibilis excusat a culpa.

10. *Prima opinio.* — *Rejicitur.* — *Secunda sententia.* — *Improbatur.* — Quidam dixerunt, intelligendum esse illum textum de ignorantia culpabili. Quod sensit Innocentius ibi; et posset explicari vel juxta opinionem eorum, qui dicunt, dari ignorantiam culpabilem sufficientem ad peccatum mortale, quæ minor est, quam crassa, vel supina ignorantia, et de tali ibi esse sermonem, vel de ignorantia venialiter tantum culpabili, secundum opinionem Cajet. asserentis ad suspensionem sufficere peccatum veniale. Sed quia neutra ex his opinionibus nobis probata est in superioribus, ideo neque hæc interpretatio probari potest. Et sane juxta usum Pontificii juris constat, sub ignorantia crassa et supina omnem ignorantiam simpliciter culpabilem comprehendere, et ignorantiam, quæ ab his distinguitur, esse inculpabilem, ut patet ex citato cap. Ut animarum, et ex dicto cap. penult. de Clerico excomm. ministr., et aliis similibus. Et ideo communis interpretatio Glossæ, Abbatis, et aliorum est, textum illum intelligendum esse de ignorantia probabili. Dicunt vero aliqui, excusationem talis ignorantie in illo casu non admitti ad impediendam suspensionem, quia supponitur alia culpa recipiendi Ordines ab Episcopo non suo. Ita Glossa ibi in prima responsione. Sed non placet, tum quia divinat; nam textus indistincte loquitur de eo, qui bona fide a tali Episcopo Ordinem sacrum suscipit, sive alias peccet, sive non; tum etiam quia illud aliud genus culpæ sufficere poterit ad aliud genus pœnæ, vel censuræ, si ratione illius lata est, non vero ad illam suspensionem, de qua disputatur.

11. *Tertia sententia.* — Aliter ergo dici potest, primo, ibi esse sermonem de ignorantia invincibili. Secundo, cum illa non incurri hanc suspensionem, quia textus hoc expresse non dicit, et objectiones in contrarium urgent. Tertio, in eo casu non requiri propriissimam dispensationem; nec necessarium esse, textum illum interpretari de dispensatione proprie, et rigorose sumpta, quæ vinculum, et obligationem supponit; sed intelligi latius de interpretatione, publica

auctoritate, et honestate facta; hæc enim illius vocis acceptio non est inusitata, ut constat ex materia de legibus; et quando materia postulat, merito applicari potest. In presenti autem videtur necessaria, quandoquidem ibi non supponitur vinculum, quod per propriam dispensationem tolli possit, ut videntur rationes factæ probare; supponitur autem sufficiens ratio, ob quam talis interpretatio necessaria sit. Nam cum, per se loquendo, non possit aliquis Ordines, et usum eorum a tali Episcopo recipere, quamvis propter ignorantiam excusetur, merito voluerunt jura, ut donec de illa excusatione legitime constet per sui Prælati declarationem, non possit suscepto Ordine uti. Et ita usque ad talem declarationem potest dici sic ordinatus quodammodo manere suspensus, non quia propriam censuram aut pœnam incurrat, sed quia indiget quadam publica satisfactione, seu quasi purgatione, priusquam publicum illud ministerium usurpet. Et ideo etiam dicitur Prælatum dispensare, quia tollit illud quaecumque impedimentum, et cum auctoritate declarat illum non esse suspensum. Et hic modus dicendi, quamvis auctores non habeat, non videtur improbabilis.

12. *Secunda et communis sententia.* — Communis ergo interpretatio cum Glossa ibi est, textum loqui de ignorantia inculpabili, et propria dispensatione; quia illa suspensio sine culpa contrahitur, quia non est privatio usus jam aliquando habitus, sed impedimentum ne recipiatur. Priori enim modo nemo suspenditur proprie, nisi ob culpam propriam, si suspensio habet rationem pœnæ, vel ob causam etiam propriam, et in ipsomet inventam, si suspensio solum sit per modum cujusdam inhabilitatis, seu irregularitatis ob aliquem defectum, ut citatis locis explicatum est. Posteriori autem modo potest quis manere suspensus, solum propter defectum dantis; quia scilicet non habuit potestatem dandi talem usum, seu executionem Ordinis; nam tunc illa suspensio non est pœna, nec privatio superveniens, sed quasi defectus quidam ipsi generationi conjunctus, qui sæpe provenit ex solo defectu virtutis in causa efficiendi. Et ita est in presenti casu; nam Episcopus sicut indiget caractere, ut characterem imprimat, ita requirit, quod habeat illum characterem habilem (ut sic dicam) ad operandum, ut conferat alteri characterem similiter habilem et expeditum ad suam operationem. Sicut ergo existimatus Episcopus,

si reipsa non haberet characterem Episcopalem, non conferret ordinato characterem, ex divina institutione, ita ex Ecclesiastica, si Episcopus habeat characterem absque habitu seu habilitate ad suum ministerium, conferret quidem characterem, quia hoc Ecclesia impedire non potest; non tamen conferret characterem habilem ad operandum; ideoque qui illum recipit, manebit ab executione suspensus, etiamsi culpa caruerit. Quæ suspensio revera est simillima irregularitati; et ideo mirum non est, si interdum sine culpa contrahatur. Neque contra hoc procedit cap. penult. de Clerico excomm. ministr., nam ibi est sermo de irregularitate solum ob culpam imposita. Et similiter cap. Ut animarum periculis, loquitur de vinculo quoad pœnam, præterquam quod ibi non de Pontificiis legibus, sed de statutis ordinariorum sermo est. Aliud solutum jam est, ideoque sententia hæc tanquam communior, securior, et magis consentanea proprietati verborum illius textus sequenda videtur. Et practice fere non differt a superiori interpretatione, cum fatendum sit, sic ordinatum non posse exercere Ordines sine Episcopi dispensatione, qualiscumque illa sit, et Episcopum teneri ad dispensandum, si satis ei de ignorantia constet.

Secunda suspensio ob ordinationem ab alieno Episcopo sine licentia proprii contracta.

13. *Secunda suspensio contrahi dicitur ab eo, qui ab alieno Episcopo sine licentia proprii ordinatur.* Citatur cap. Eos qui, de Temp. ordin., in 6. Sed ibi non declaratur pœna ordinati, sed ordinantis. Afferuntur etiam cap. 1 et 3, 71 dist., et alia ex 9, quæst. 2, ubi sic dicitur: *Talis ordinatio rata non habebitur, scilicet, quoad executionem.* Sed hæc verba indifferentia sunt, ut de suspensione ipso jure lata, vel ferenda intelligantur. Nam licet in dicto cap. 3, dicatur, *Irrita sit, in ipso Concilio Nicæno, cap. 17, dicitur, Irrita erit, vel secundum aliam translationem, Irrita habeatur.* Quod recte intelligitur per sententiam. Unde in cap. Quod translationem, de Temp. ordin., in simili casu dicitur: *Interdicenda illis est Ordinis sic suscepti executio.* Verbum enim, *interdicenda*, plane significat actum hominis, atque adeo pœnam ferendam, non latam.

14. *Qualis sit suspensio hæc.* — Est ergo difficultas, qualis sit hæc suspensio. Nam